

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ὅγδοον κι' εἰκοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἰδρῆτομεν στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Ἔτος χίλια δώδεκα κι' ἐνιακόσ' ἄκόμα,
δλοὶ τὴν Ἀνόρθωσι θάχουνε στὸ στόμα.

Δεκάτη τετάρτ' Ἰουλίου
καὶ δρᾶσις παντὸς εὐκοιλίου.

Χίλια διακόσα καὶ δεκαέξη,
μέσ' στήν Τουρκία κάτι θὰ τρέξη.

Τῶν ὅρων μας μεταβολὴ ἐνδιαφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνο—ὁ κ τ ὦ φ ρ ᾱ γ κ α ε ἵ ν α ι μ ὶ ν ο
Γιὰ τὰ ξένα ὁμῶς μερὴ—ὁ ε κ α φ ρ ᾱ γ κ α κ α ἴ σ τ ὸ χ ῆ ρ ι

Εἰς γνῶσιν φέρομεν παντὸς εὐμούσου τσελεπῆ
ὅτι πωλοῦμεν σῶματα «Ρωμηοῦ» ἀνελλιπῇ
μὲ τὴν ἀνάλογον τιμὴν, κι' ὅποιος ἀπ' ἐξῶ θέλει
δὲν θὰ πληρώσῃ δι' αὐτὰ Ταχυδρομείων τέλη

Μία γυναῖκα φοίκης ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης.

Π.—Ξερεὶς καινούρια νὰ μοῦ πῆς
περὶ τῆς νέας προκοπῆς;
Φ.—Δὲν ξέρω τίποτα νὰ πῶ,
δρὲ Περικλῆ, καὶ σιωπῶ.

Π.—Ξερεὶς πὼς παραγγείλαμε κι' ἐμεῖς τορπιλλοδόλα;
γνωρίζεις πὼς μ' αὐτὰ κι' αὐτὰ
δὲν θὰ μᾶς μείνουνε λεφτά,
κι' ἀπένταροι θ' ἀφήσωμε στήν ἔρημον τὰ κῶλα;

Εἶδες πάλι τὴν Πατρίδα
πὼς στήν τόσῃν καταιγίδᾳ
Ἀμαζόνος ἔχει στάσι;

Καὶ καθεὶς τὴν καμαρόνει,
ποῦ προβιβασμοὺς σκαρῶνει,
μὰ συγχρόνως κι' ἀποτάσσει;

Φ.—Μὴ μοῦ λές γιὰ τὴν ζευξέκα...
βλέπεις τούτῃ τὴν γυναῖκα,

Π.—Περικλέτο καλπουζάνε;
Ναί, τὴν βλέπω, μὰ ποῶ νᾶναι;

Φ.—Βρίσκεται σὲ ταραχὴ
κι' ὀλοένα μᾶς κυττάζει,
καὶ μὲ τόση προσοχὴ
καὶ τοὺς δὴ μᾶς ἐξετάζει.

Π.—Ἐνὰς πέπλος μυστηρίου τὴν καλύπτει, Φασουλῆ,
καὶ ποτὼ δὲν ὁμιλεῖ.

Φ.—Φαίνεται μυστηριώδης μὲ πυκνὸ στή μούρη βέλο...

Π.—Μὰ ποῶ νᾶναι, μὰ ποῶ νᾶναι...

Φ.—Μοῦ γανόνει τὸ τσερβέλο,

Π.—Εἶναι φαντασίας πλάσμα;
εἶναι μεσανύκτων φάσμα;
Εἶναι πνεῦμα τῆς ἡμέρας;
εἶναι νόστιμη κᾶν τέρας;

Φ.—Ἄφοβα, κυρά, προχώρει...
εἶσαι ντόπια, Φράγκικα, ξένη;

Π.—Εἶσαι τάχα παντρεμμένη,
ζωντοχήρα, χήρα, κόρη;

Φ.—Τὶ γυρεύεις ἐδῶ πέρα
ἐστὼν θριάμβων τὴν μητέρα;
ἴπες μὰς παῖος ὁ σκοπὸς σου.

Π.—Ἐλα' πες μὰς τὸ νόμα σου,
σῆκωσε τὸ σκαπασμὰ σου,
δεῖξε μὰς τὸ πρόσωπό σου.

Φ.—Ἡ τὸν πέπλον θ' ἀφαιρέσῃς τούτον τὸν μυστηριώδη,
ἢ θὰ σὲ παρακαλέσω παρευθὺς νὰ πάθῃς πόδι.

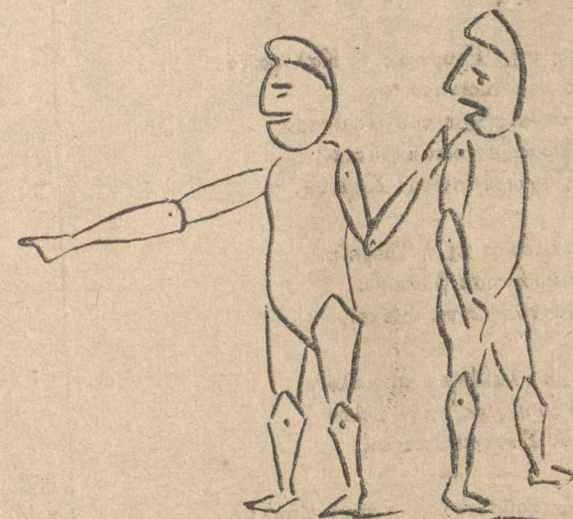
Π.—Τὶ γυρεύεις ἐδῶ πέρα μὲς στὸ κράτος τὸ μεγάλο;
μίλησέ μου, πέρδικά μου...

Φ.—Ἡ τὸν πέπλο σου θὰ βγάλῃς, ἢ θάλλῃ νὰ σοῦ τὸν βγάλῃ
μὲ τὰ χέρια τὰ δικά μου

- (Εἶπε, κι' ἐν ὀργῇ σιμῆ της
ὁ ξυλένιος προχωρεῖ,
καὶ θαναύτως ἀφαιρεῖ
καὶ σκαίως τὸ κάλυμμά της.)
- Π.— Τι μεγάλο ξαφνικό!..
Φ.— Μπα!.. δὲν εἶναι θηλυκό.
- Π.— Ποῖα πλάνη φοβερά!..
τὴν νομίζαμε κυρά,
κι' ἄνδρας φύτρωσε γεννάτος
καὶ πυκνὸ μαλλί γεμάτος.
- Φ.— Ἄνδρας εἶναι, βρέ Γκορούλλα,
καὶ μυρίζει βαρβατίλα.
- Π.— Ἄνδρας εἶσαι, κατεργάρι, καὶ μᾶς κάνεις τὴν κυρία...
μὰ γιατί τὸ κάνεις τοῦτο;... λύσε μας τὴν ἀπορία.
- (Τὸ φάντασμα σιμόνει
τὴν σιωπὴν τοῦ λύνον,
καὶ γίνεται λεμόνι
τὸ μούτρο τῶν ξυλίνων.)
- Φάντ.— Γνωρίζετε ποῖος εἶμαι; σιμώσετε κοντά,
ἐλάτε... γκέλ μπουρντά.
- (Τὸ ζεύγος προχωρεῖ
πρὸς τὴν ψευδῇ κυρίαν,
καὶ τὴν παρατηρεῖ
μὲ τρόμον κι' ἀπορίαν.)
- Φάντ.— Δὲν ξέρετε ποῖος εἶμαι;
Φ.— Δὲν σέ γνωρίζω διόλου.
Π.— Μοῦ φαίνεσ' ἕνα φάσμα, συνέργεια διαβύλου.
- Φάντ.— Μὰ τοῦτα μου τὰ γένεα
κυττάτε τὰσημένια,
κι' εὐθὺς θὰ μὲ γνωρίσετε
καὶ θὰ μὲ μακαρίσετε.
- Φ.— Σ' ἀνεγνώρισα, μεγάλε της Τουρκίας Τουρκαλά,
ποῦ κατήντησες σὰν πτώμα...
δὲν τὸν γνώρισες ἀκόμα,
Περικλέτο μπουνταλά;
- Νέον μέγα γεγονός
κι' ἀποκάλυψις μεγάλη,
ποῦ θεθαίως καθενὺς
θὰ ζαλίση τὸ κεφάλι.
- Π.— Πές μου, Φασουλῆ, ποῖος εἶναι...
Φ.— Δὲν σ' τὸν λέω, βρέ κοπρίτη,
Γνωρίσέ τον μοναχὸς σου...
Π.— Θὰ σοῦ δώσω μὲ σ' τὴ μύτη.
- Φ.— Ξέρεις, καλέ, ποῖος εἶναι;
Π.— Ποῖος;
Φ.— Ὁ Χαμίτ Σουλτάνος,
αὐτὸς ὁ πρόφην γίγας, μὰ τώρα πλέον νάνος.
Π.— Τι λές, μωρέ;
Φ.— Σοῦ λέω πῶς τοῦτος εἶν' ἐκεῖνος
ὁ φοβερός Σουλτάνος...
Π.— Τι τσαμπουνίζεις, κτήνος;

- Φ.— Μηδεὶς ἀμφιβαλέτω,
καυμένη Περικλέτο,
πῶς εἶν' ἐκεῖνος ὅλος.
- Κι' ἂν τὸν παρατηρήσῃ,
θὰ τὸν ἀναγνώρισῃ
ἐκ τῆς μορφῆς εὐκόλως.
- Π.— Καὶ μοῦ τὸ λές, μωρέ, σὰν χάχας ἀπαθή;
Φ.— Πῶς θέλεις νὰ σ' τὸ πῶ;
Π.— Δὲν πᾶν νὰ μοῦ χαθῇ;
- (Ὁ Περικλῆς ὁ φαπλατᾶς
τὸν λόγον ἀποτείνει
πρὸς τὸν φυγόντα κατ' αὐτὰς
ἀπὸ τὴν Ἀλατίνη.)
- Ὁμίλησε καὶ πρὸς ἐμέ, τὸν Ἑλληνα τὸν πάνυ,
ἂν εἶσαι μοναχὰ σκιά καὶ φαντασίας πλάνη,
κἂν ἄνθρωπος πραγματικὸς
μετὰ κοκκάλων καὶ σαρκός.
- Σέ, ποῦ τώρα φρικτὰς
ἐν τῷ μέσῳ δαίμονίον,
σ' ἐξορκίζω σ' τὰς σκιάς
μυριάδων Ἀρμενίων,
ἢ παθόντων ἢ σφαγέντων,
ἢ σ' τὸν Βόσπερον πνιγέντων,
νὰ μοῦ πῇς ἂν εἰς ἐκεῖνος
ὁ Χαμίτ ἀληθινά,
ὅπου Μεγιστάνων σμῆνος
σ' ἐπροσκύνει ταπεινά.
- Ἐλα, φάντασμα καλὸ
τοῦ μεγάλου τοῦ Καλὶφν,
μίλησέ, παρακαλῶ,
καὶ σ' ἐμένα τὸν ἐρίφν.
- Λέγε μας ὀρθὰ κοττά,
εἶσαι σύ, κλεινὲ Σουλτάνε,
ποῦ σοῦ πῆραν τὰ λεφτὰ
οἱ Νεότουρκοι καὶ πάνε;
- Εἶσαι σύ, ποῦ κυβερνοῦσες μὰ φορὰ τὸ ζηλεύτο
τῆς Τουρκίας Καλὶφάτο,
καὶ δὲν σ' ἄφησε λεφτὸ
τοῦ Σεφκέτ τὸ Κομητάτο;
- Εἶσαι σύ, ποῦ κάθε τόσο διαδίδονται μυρία,
πότε πῶς παρὰφρονεῖς,
πότε πῶς αὐτοκτονεῖς,
κι' ἄλλοτε γὰ νὰ τὸ στρίψῃς ὅτι γίνεσαι κυρία;
- Εἶσαι σύ, ποῦ ζῆς κλεισμένους μὲ τσαούτα συγχνήτους
καὶ μὲ τόσας ἀναμνήσεις
εὐδαιμόνων ἡμερῶν
κι' ἀληθῶς αἱματηρῶν;
- Εἶσαι σύ, Χαμίτ σοφέ,
ὅπου πῆγαινε κι' ἐμένα
ὅπως κι' ἄλλους τρία κι' ἕνα
ἔταν ἀκουα καφέ;

Ἐκεῖνος ὁ Χαμίτ ὁ ξεχασμένος
μὲ γυναικεῖα φαίνεται ντυμένος.

Τὰδε λέγ' ὑπερηφάνως ἕνας ἄλλοτε Σουλτάνος.

Σουλ.— Ἢμ' ἐκεῖνος, τσελεπή,
ποῦπια μὲ τῆς φούκταις αἵμα;
ποῦ κι' ὁ Γιάδστον μ' εἶχε πῇ
μπόγχα καὶ φονιά μὲ Στέμμα.

Τώρα πὰς συφοριασμένος
αἷμα δὲν ἀπομυζῶ,
κι' ὁλομόναχος κλεισμένος
μὲς σ' τὴν Ἀλατίνη ζω.

Ἢμ' ἐκεῖνος ὁ Καλὶφν, ποῦ δὲν ἔκανα νισάφ.
μ' ἔνα κι' ἄλλο μου χαρέμι;
καὶ τὰ ντέρτα μου δὲν γράφει
μήτε κι' Οὐλεμά καλέμι.

Οἱ Νεότουρκοι ταῦτά μου τὰχάν κάνει τελατίνι,
κι' ἀπὸ τὸ Γιλδίς ἐκεῖνοι
μ' ἔφεραν σ' τὴν Ἀλατίνη.

Ἀχλέκεινο τὸ συνάφι,
ποῦγινε παντοῦ φοδέρα,
μ' ἐσερβίρισε μὰ μέρα
τὸ γνωστὸ σικτιρ πिलाφι.

Τοῦτ' οἱ μπόγχαδες ποῦ λές
μ' ἕνα βρωμοκομητάτο
κάθε μέρα τῆς χολαῖς
μοῦ τῆς φέρουν ἀνω κάτω.

Πᾶνε κόποι μου μεγάλοι,
καὶ τὰ πλοῦτη, ποῦχα βγάλει
ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου,
τώρα τὰχαναν θυσία

κι' ἔγιναν περιουσία
ἐνὸς κι' ἄλλου παληανθρώπου.

Μὰ σὰν κύτταξα τὴν ζάλη,
τὴν φουρτούνα καὶ τὸ χάλι,
ποῦχ' ἦ τωρινὴ Τουρκία.

Τώρα, ποῦ κτυποῦντ' ἐκεῖνοι,
μὲς ἀπὸ τὴν Ἀλατίνη
τὸστριψα μὲ γυναικεῖα.

Προσφώνησις τοῦ Φασουλῆ σ' τὸν Πατισάχ τὸν σεδνταλή.

Φ.— Σέ γνωρίζω κι' ἀπ' τὴν κόψι;
τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρώμερη,
σέ γνωρίζω κι' ἀπ' τὴν ὄψι,
ὅπου μοιάζει τοῦ Σουρῆ.

Τοῦ κλεινοῦ Σεφκέτ ἡ φέσα
σέ κατήντησε φτωχό,
καὶ σ' τὴν Ἀλατίνη μὲσα
σέ ξεχάσαν μοναχό.

Ἐκεῖ μέσα λαχταροῦσες
γὰ τὸν θρόνο, τσελεπή,
κι' ἕνα στίγμα καρτεροῦσες
ἔβγα πάλι νὰ σοῦ πῇ.

Πλὴν ἀνελπιστος ἡμέρα
σ' ἐγαίρησε χαράς,
κι' ἔφυγες ἀπ' ἐκεῖ περὰ
μὲ φορεματά κυράς.

Ἐπέσαν τὰ τόσα κλέη
τοῦ φρικτοῦ Σεφκέτ Πασσᾶ,
καὶ ντυνῆς γιὰ σένα λέει:
Πατισάχημ τσέκ γιασᾶ.

Εἶδε τόση προκοπή τῆς Τουρκίας τὸ Καλιφάτο
μέ τὸ νέο Κομητάτο,
ποῦ καθεὶς γιὰ τοῦτο φρίττει
καὶ φωνάζει καὶ κηρύττει:
Θεὸς*σχωρέσει τὸν Χαμίτη.

Παρλαμέντο κι' ἡ Τουρκία,
κι' ἐπεκράτησε βλακεία
γιὰ Συντάγματα κι' ἐκεῖ.

Καὶ γιὰ γλειψίμο κοκκάλων
οὐρλιάζουν μέσ' στὸν σάλον
μοῦργοι Συνταγματικοί.

Σύνταγμα κι' αὐτοὶ ζητοῦσαν κι' ἓνα νέο ρεμπελιό,
ἐπειδὴ μέ τὸ παλιό
δὲν ἐλπίζανε καὶ τοῦτοι
πὼς θὰ κάνουν μακροβούτι
μέσ' στὰ δικά σου πλούτη.

Τώρα φεύγουν ἄρον ἄρον ὅλ' οἱ Συνταγματικοί,
καὶ τάφινουν μέσ' στὸ χάλι
γιὰ νὰ τάποσώσουν ἄλλοι
ἀντιεστούρκοι.

Καλῶς ἤλθες σὰν γυναίκα
στὴν γνωστὴ ντεληφυσέκα,
δηλαδή*στὴ Ρωμηοσύνη,
ποῦ γιὰ προκοπαὶς καινούριας
ἔχει σήμερα κι' ἐκείνη
ντράβαλα πολλὰ καὶ φούριας.

Εἶθε, Χαμίτ, στὸ μέλλον νὰ ζήσης ἀνωδύνως...
ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῆς ἰδικῆς σου τότε
ἔγινε, καθὼς ξέρεις, ὁ πόλεμος ἐκεῖνος,
ὅπου δὲν τὸν ξεχάνουν ἀκόμ' οἱ πατριῶται.

Μέ τοῦτον ἐτιμήθης
ὕπερ ποτε, Γαζή,
καὶ μέ τοὺς Ροῦμ μαζὶ
σὲ δάφνας ἐκοιμήθης.

Κι' ἂν ὅλοι σὲ ξεχάσουν, Χαμίτ ἀγαπητέ,
ὅμως ἐμεῖς ποτέ,
κι' ὅλοι θὰ λέμε πάντα πὼς σὺ πρὸς προκοπήν
μας ἔδωσες ροπήν.

Σὺ πρωταίτιος καὶ μόνος
τῆς γενναίας μας ὁρμῆς...
ἐπανάστασις συγχρόνως
οἱ Νεότουρκοι κι' ἐμεῖς.

Νέον Σύνταγμα*στὴν Πόλι, μὰ καινούριο κι' ἐδῶ πέρα,
καὶ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον
πρώτος ὁρος ἀμφοτέρων
τὸ γεμίζειν τὴν γαστέρα.

Καλῶς ἤλθες, καλῶς ἤλθες εἰς αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν,
ποῦ μέ νέας ἀνορθώσεις ἀνοίξε τὸ ροιζικὸ μας,

κι' ἀλησμόνητα θὰ μένουν*στῶν λαῶν τὴν ἱστορίαν
δρὸ Συντάγματα μεγάλα...τῆς Τουρκίας καὶ τὸ δικό μας.

Αὐτὰ μόνον δίχως ψεῦμα
ἐφαρμόζονται συνάμα
σύμφωνα καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα,
σύμφωνα καὶ πρὸς τὸ γράμμα.

Εἶθε πρὶν τὰ κακάρωσης
ν' ἀνεβῆς ξανά*στὸ Θρόνο,
καὶ χωρὶς κανένα πόνο
Κομητάτα νὰ σαρώσης.

Εἶθε νέας δόξης δρόμους
*στοὺς*Οθωμανοὺς ν' ἀνοίξης,
καὶ νὰ γράψης ἄλλους νόμους,
καὶ νὰ σφάξης καὶ νὰ πνίξης.

Εἶθε τοῦ λοιποῦ νὰ δράσης φιλελληνικῶς, καλέ μου,
κι' ὅλ' οἱ Ροῦμ εὐγνωμονοῦντες νὰ σοῦ λέν χαῖρ-ὄλα,
καὶ νὰ βάλῃς τὸνομά σου*στὴν συνθήκην τοῦ πολέμου,
ποῦ μικρῶν τε καὶ μεγάλων ἐσταμάτησε μολαλά.

Ξέρεις πὼς*πῆγαν Ἰταλοί, ποῦ τρῶν μακαρονάδα,
νὰ κάψουν τὴν Ἀρμάδα
μέσ' στὰ περίφημα στενά, μὰ τοῦτ' ἡ δοξασμένη
μὲ κᾶτι σύρματ' ἀσφαλῶς ἦταν προφυλαγμένη,
ἄλλῶς μέσ' στὸ σπῆτι τῶν ναυμάχους κλασικῶς
βεβαίως θὰ τοὺς ἔκαιαν ὡς εἶδος ποντικῶς.

Ἰταλικὴ παλληκαριά,
ὅπου τῆς πρέπουν θούρια...
μπάμ, μπούμ*δροντούσανε βαρεῖα
ἐνθεν κακεῖθεν φρούρια,
ὅμως αὐτοὶ*γελοῦσανε τὰ Τούρκικα κανόνια
κι' ἐτραγουδοῦσαν ὕπεραις κι' ἐτρωγαν μακαρονάια.

*Στὸ βρόντο*πῆγαν ἡ βρονταῖς,*στὸ βρόντο τὸ μπαρούτι...
τί γλέντι θὰ τὸ κάναμε μέ τὴν Ἀρμάδα τούτη,
πλὴν εὐτυχῶς τὴν*γλύτωσαν οἱ προσφιλεῖς ναυμάχοι,
ὅπου Φραγκιά κι' Ἀνατολή τοὺς ἔχει*στὸ στομάχι.

*Ανορθοῦται καὶ*στοὺς Ρωμηοὺς μέ τόσην σοβαρότητα,
σκαρύνουν στόλους καὶ στρατοὺς,*ὅλους τὰ δόντια τρίβουν,
βάζουν καὶ τὸν Γεγγήσαρλη σὲ διαθεσιμότητα,
καὶ τοῦ Μανούσου τοῦ γιατροῦ ἀσπανάδην δὲν χαρίζουν.

Μὰς ἐπληρώσαν καιρίως τῆς Τουρκίας συμφοραί,
κι' ἔλα σὺ, φυλακισμένε,
ἄρρωστε, συφοριασμένε,
καὶ τραγοῦδα μας κανένα σεβνταλίδικη γιασε.

Δὲς καφεδες περισσοῦς,
καὶ τὸ κράτος τῆς φεσῦς
ἐπανόρθωσε τὸ σὺ,
ποῦ συνάρσει Κομητάτου
ἐγίναν τὰ πράγματά του
σὰν καρπούζ σαλατασί.

(Εἶπε τοιαῦτα γλαφυρὸς, κι' ὁ Πατισάχ ὁ τέως,
ὁ πάλιν μεταμορφωθείς,
ἐξηφανίσθη παρευθὺς,
καὶ φάχνουν Τούρκοι καὶ Ρωμηοὶ νὰ τὸν εὐροῦν μιλταίως).